

Oud nieuws

Amazon.com fungeert al een jaar of tien als internetboekhandel. Na een tijdje konden particulieren via Amazon ook tweedehands boeken aanbieden en sinds kort is het mogelijk om een uitgave in eigen beheer te produceren en de verspreiding door Amazon te laten doen. De truc is dan om op grote maildistributielijsten te komen zodat de wereld weet dat het boek bestaat. Zo deed ook James H. Walters met zijn *Scoop. How the Ciano Diary was smuggled from Rome to Chicago where it made worldwide news. An historical adventure.*

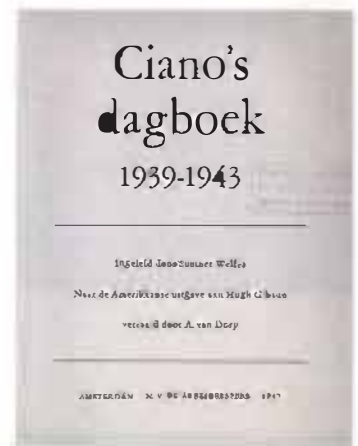
Het mooie aan nieuws is dat het opnieuw nieuws kan worden als niemand ziet dat het oud nieuws is. Iets dergelijks speelt in *Scoop*. Graaf Galeazzo Ciano was van 1937 tot februari 1943 minister van Buitenlandse Zaken voor Italië. Een paar maanden nadat hij was afgezet, pleegde hij een coup tegen Mussolini. Niks bijzonders in die hectische tijden, ware het niet dat Ciano de schoonzoon van Mussolini was en al die jaren een geheim dagboek had bijgehouden. De nazi's, die Mussolini na de coup weer in het zadel hadden geholpen, waren erg gebeten op dat dagboek. Ciano dacht er zijn huid mee te redden maar hij werd begin 1944 geëxecuteerd. Toen in juni 1944 Italië door de geallieerden bevrijd werd, ging iedereen op zoek naar het dagboek. De geallieerden omdat ze belastend materiaal voor het proces van Neurenberg verzamelden, de royalisten omdat ze bang waren dat Ciano had genoteerd hoe Mussolini met behulp van de koning aan de macht was gekomen en de fascistten om be-

lastend materiaal te vernietigen dat hun zuivering in de weg kon staan. Ciano's vrouw Edda, Mussolini's dochter, smokkelde het dagboek mee naar Zwitserland en daar kreeg Paul Ghali, buitenlandcorrespondent van de *Chicago Daily News*, er lucht van. Hij overreedde Edda het dagboek aan de Amerikaanse geheime dienst te overhandigen zodat er twee microfilms van konden worden gemaakt. Zo gebeurde, een kopie werd inderdaad ten behoeve van het Neurenbergse proces gebruikt en eentje ging naar het US State Department. James Walters vertelt nu in zijn boek hoe een derde kopie van de microfilms in handen kwam van de *Chicago Daily News*, die er goede sier mee maakte. In grote chocoladeletters op de voorpagina werden de vertaalde dagboekfragmenten aangekondigd en in de weken daarna ook inderdaad gepubliceerd. Toegegeven, dat was een mooie scoop, maar heel veel meer weet Walters er in zijn boek ook niet van te maken. Zelfs naar de inhoud van het dagboek blijft het raden. Hij zegt wel tot vervelens toe dat het allemaal spannend en geweldig was, maar de lezer raakt niet overtuigd. Het lijkt wel alsof Walters nog nooit een boek heeft gelezen voordat hij er zelf een schreef. Of misschien wilde hij iets revolutionairs doen door alle conventies over het maken van boeken aan zijn laars te lappen. Hij begint met een samenvatting van zijn boek, dan volgen lijstjes van de figuren die in zijn tekst voorkomen, dan krijgen we een chronologie van 'feiten', dan krijgen we die feiten uitgeschreven, vervolgens de geschiedenis van de *Chicago Daily News*. En dit al-

les vormgegeven op de meest amateuristische wijze die ik ooit zag. Veel halve en hele witregels tussen alinea's, tussenkopjes onderstreept en de afgedrukte foto's lijken wel met een mobiele telefoon te zijn gemaakt.

Over de dagboeken zelf beweert Walters dat Ciano ze schreef in het fascistische jargon van de 'poetsoldier' Gabriele d'Annunzio. Mocht ie willen! De aristocratische D'Annunzio, overleden in 1938, had inderdaad sympathie voor het fascisme, maar als dichter, roman- en toneelschrijver is hij een van de groten uit de Italiaanse literatuur. Ciano bedient zich daarentegen van een plomp jargon, waaruit bovendien nog eens blijkt dat hij nooit precies in de gaten had over wie hij in zijn geheime dagboeken schreef. Maar goed, de *Chicago Daily News* had iets bijzonders in handen en dat bleek wel toen zeventig Amerikaanse kranten de dagboekfragmenten overnamen en de rechten bovendien via United Press aan 23 landen verkocht werden. In 1945 verscheen het dagboek in boekvorm bij Doubleday & Company, overal verschenen herdrukken en vertalingen. Wie de Nederlandse vertaling voorzien van een inleiding uit 1947 uit de bibliotheek haalt, merkt al gauw dat nieuws opnieuw nieuws kan worden als niemand ziet dat het oud nieuws is.

Hans Renders

James H. Walters, *Scoop. How the Ciano Diary was smuggled from Rome to Chicago where it made worldwide news. An historical adventure*, ISBN 1-4196-3639-1, te bestellen via www.amazon.com, inclusief portokosten \$ 24,97.